

FORM

MONICA NILSSON

Splindeln i nätverket
A spider in the network

Klart för textil drabbning!
Ready for textile action!

Nyförlost design:
Två friska vårdmiljöer
Newborn design:
Two health(y) care
environments

Levande rum
Living rooms

DESIGNTIDSKRIFTEN*
SWEDISH DESIGN MAGAZINE
Nr/No 5/2003
Pris 95 kr
Inbörpress 0343-045
Returveckla 52

Spindelns i nätverket

Glöm den traditionella synen på vad textil konst är och ska vara. Monica Nilssons uttryck är ett av de som öppnar upp och förnyar publikens sätt att se och uppleva.

A spider in the network. Text in English, see page 34.

TEXT MALIN VESSBY FOTO LOUISE BILLGERT, MONICA NILSSON

- SE PÅ EN TYGBIT. Monica Nilsson tummar på sin arbetsskjorta. Den är köpt i Marocko, storblommig, rosa, mjukhalkig.

Man reflekterar över en massa olika saker i mötet med tyg. Alla människor har det runt sig. Det finns i alla kulturer. Och materialet är laddat med så många betydelser. Det är kärnan i det här arbetet. Kvinnor har sysslat med textil i alla tider, mer eller mindre påtvingat. Både som uttrycksmedel och som tvång. Också därför är det laddat. Nära knutet som det blivit till kvinnorollen.

Själv halkade hon in i textilkonsten. Med en mamma och mormor vid vävstolen och ett eget starkt intresse för teckning blev det så.

– Jag kom från Jämtland och där fanns ingen konstskola, men däremot en slöjdtutbildning. Så den gick jag efter studenten.

Sen följde Konstfack, under en tid på 70-talet då textilkonsten var mer definierad än idag.

– Det handlade om att väva gobelänger. Var man riktigt duktig kunde Handarbetets Vänner väva upp en skiss.

Men hennes väg blev en annan: Textilgruppen, Grafiska sällskapet, Fiber Art

Sweden. Så beskriver hon det själv. Först tygtryck, "det var väldigt poppis på 70-talet", och sen friare textila uttryck skulle man också kunna säga. Och däremellan ett avgörande material- och tekniskifte:

– Jag kom till en punkt då jag tyckte att materialet dog i mina händer. I fantasin kunde jag se framför mig hur fantastiskt det skulle bli, men när arbetena väl var färdiga hade den textila känslan försvunnit. Därför övergick jag till att arbeta med grafik istället. Men jag kunde ändå inte släppa det textila, så jag började om från början och tog med mig mina nya erfarenheter.

I förlängningen ledde det bland annat till att Monica Nilsson fick det första The Nordic Award in Textiles, Nordens största textilkonstnärspris, år 2000. "Det kändes jättestort. En bekräftelse på att det finns ett intresse. Men det har ju inte lett till att jag fått fler jobb. Inte ett enda offentligt utsmickningsuppdrag sen dess t ex."

VAD TILLFÖRDE GRAFIKEN?

– Jag började jobba i tunna transparenta lager – som grafikern jobbar med plåtar –

och försökte behålla så mycket som möjligt av den ursprungliga materialkänslan. Det blir starkt i sig. Jag ville släppa in ljus i tyget. Ljuset, färgen och tyget har sen blivit lika viktiga beståndsdelar. Men textilkonsten är ju inte en isolerad ö. Jag letar så klart påverkad av strömningar i samtidskonsten också.

Titel då? Vad ser du dig som?

– Jag ser mig inte som en klassisk textilkonstnär. Jag har en textil utgångspunkt, ett förhållningssätt. Mina verk fungerar associativt. Men jag känner en enorm kärlek till materialen. De lär mig saker om mig själv, om min bakgrund och om min omvärld.

Fram till mitten av november ställer Monica Nilsson ut på Handarbetets Vänner Galleri på Djurgården i Stockholm. Risken är att hon bara når materialfrälsta.

Är det inte alltför traditionellt för dig som menar att fiber art är konst bland all annan konst?

– Det enda som kanske kan vara lite synd med att visa sig där är att man så självklart blir förknippad med textila. Och ordet textilkonst ger lätt folk vissa föreställningar, fastän vi sysslar med konst på samma villkor som andra konstnärer. Och Handarbetets Vänner vill ju inte heller bara förknippas med gobeläng.

När vi träffas pågår fortfarande utställningsförberedelserna. I ateljén är väggfäst hyllor med hyllmatten 30 x 30 cm ("ett standardmått som alla vävintresserade känner till") fyllda med färgstarka garn-

t

om möj-
känslan.
a in ljuset
är sen
Men tex-
Jag är ju

ik textil-
punkt,
gerar
rm
ker om
n min

ller
Vän-
olm.
älsta.
dig
d all

te
i
. Och
re-
st på
Och
r

äll-
fasta
t

Motstående sida:
Detalj från utställningen Måla med garn på HV Galleri, 8/10 - 15/11 2003.
Ovan: Monica Nilsson under arbetet med utställningen.

Opposite page: detail from the "Paint with Yarn" exhibition at the HV Galleri, 8/10 - 15/11 2003.
Above: Monica Nilsson preparing for the exhibition.

härvar. Också golvet är täckt av garn. Under två perioder i somras höll hon till på olika fabriker i Boråstrakten för att samla ihop och sammanställa materialet. Allt från gnisslig glittersyntet till helylle. Hon ska bygga labyrinth med hyllorna, säger hon. När man går mellan raderna ska man drabbas av färgerna, formerna, av garnets möjligheter och kopplingar är förhoppningen.

Utställningen blir ett möte mellan konsthantverk och ett mer idébaserat skapande, kan man säga det?

– Ja, det kan man kanske. Även om garn används inom många textila genrer – inom industrin, konsten, slöjden – så leder det för de flesta tankarna till hantverk. Men jag ser det här mer som en idéutställning. En idé om material, kreativitet och skaparlust.

Fortfarande, säger hon emellertid, är faktiskt inte den breda publiken öppen nog för att se textilkonst på nya sätt. I mångas medvetande hänger fortfarande kvar ett givet likamedecken mellan textilkonst och ett konsthantverk alltigenom präglad av traditionen.

På ett sätt kan det kännas som om vi driver en subversiv verksamhet, säger Monica Nilsson.

Då syftar hon på medlemmarna i nätverket Fiber Art Sweden, FAS, vars ordförande hon är. Hon återkommer till gruppen hela tiden. Är det så att en textilkonstnär helst inte bör hävda sitt eget

arbete? Kan det vara ytterligare en anledning till att konstformen så länge förpassats till bakgrunden?

– Jag har alltid verkat i nätverk. Det har varit oerhört betydelsefullt för mig. Jag ser mig som del i ett lag. Först i kollektivet Textilgruppen. Och nu i Fiber Art. Jag hade inte gjort de grejer som jag gör idag om jag verkat på egen hand. Att fokusera på mig stämmer helt enkelt inte med min hållning!

Begreppet fiber art, en friare hantering av fibrer, då, det är väl inte heller helt okontroversiellt?

– För vissa kan det faktiskt upplevas provocerande. Nu när konsten är gränsöverskridande kan det provocera att man startar en grupp som definierar sig utifrån ett material. Men det är lite av en missuppfattning. Namnet ställer till det. Vi ältar det i gruppen. Ska vi byta ut det? Vi skulle kunna heta vad som helst egentligen. Det har ingen betydelse. Men det är samtidigt viktigt att markera en hållning. Risken är annars att andra definierar en. Att de tolkar en utifrån andra grunder än man avsett. Det finns ett värde i att skapa sig en egen plattform. Vi skapar våra egna förutsättningar istället för att dansa med i karusellen.

Och ditt eget arbete, har det provocerat någon?

– Nej, det kan jag inte påstå. Jag gör ju inte konst som är direkt provokativ, även om jag kanske använder udda metoder.

Men också jag har ju fått frågan "är det här konst?" Men det får väl alla konstnärer som inte gör landskapsbilder på pannå. Det här kan man ju inte ha på väggen. •

Forget the traditional idea of what textile art is and should be. Monica Nilsson's style is one of those which are opening up and renewing the public's way of seeing and experiencing.

(continued on page 68)

FAKTA OM FAS

Fiber Art Sweden bildades 1998 för att skapa "en plattform för den tredimensionella och rumsliga konstform som är förknippad med textila material och uttryck, nyskapande konst inom spännvidden textil - nya medier". Själva begreppet "fiber art" betecknar en friare hantering av fibrer. Det är internationellt etablerat. Fram till mitten av oktober nästa år kan man se de 36 olika FAS-medlemmarnas arbeten i ett fyra meter långt skyltfönster vid Östermalmstorgs tunnelbana, uppgång Nybrogatan. Se utställningsprogrammet på: www.fiberartsweden.nu

FACTS

Fiber Art Sweden was founded in 1998 to create "a platform for the three-dimensional and spatial art form which is associated with textile materials and idioms, innovative art within the scope of textiles - new media." The actual concept of "fiber art" refers to a freer use of fibres and is internationally established. Until mid-October next year the works of the 36 members of FAS can be viewed in a four-metre-tall display window at the Nybrogatan exit of the Östermalmstorg metro station in Stockholm. See the exhibition programme at: www.fiberartsweden.nu